

ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK EN
VERKENNEND BOORONDERZOEK

DE STEEG (ONG.)

TE SEVENUM

GEMEENTE HORST AAN DE MAAS

DIT RAPPORT BESTAAT UIT TWEE DELEN:

- ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK, UITGEVOERD DOOR ECONSULTANCY BV
- INVENTARISEREND VELDONDERZOEK IN DE VORM VAN EEN VERKENNEND BOORONDERZOEK, UITGEVOERD DOOR ARC BV

ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK
DE STEEG (ONG.)
TE SEVENUM
GEMEENTE HORST AAN DE MAAS

Project: HOR.AR.V.ARC
Rapportnummer: 10033237
Status: Versie 1.1
Datum: 1 juni 2010
Opdrachtgever: de heer G.H.W. Linders
Staarterstraat 3
5975 BX Sevenum
Contactpersoon: Dhr. ir. B. Derikx

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Fax 0475 - 504958
Mail Swalmen@Econsultancy.nl
Opsteller: Drs. A.H. Schutte
Kwaliteitscontroleur: Drs. M. Stiekema

COLOFON

archeologisch bureauonderzoek
De Steeg (ong.) te Sevenum
in de gemeente Horst aan de Maas

Auteur(s): Drs. A.H. Schutte

In opdracht van: de heer G.H.W. Linders

Autorisatie:

© Econsultancy bv, Swalmen, 1 juni 2010

Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Administratieve gegevens onderzoeksgebied

Projectcode en nummer	10033237 HOR.ARV.ARC
Toponiem	De Steeg (ong.)
Opdrachtgever	de heer G.H.W. Linders
Gemeente	Horst aan de Maas
Plaats	Sevenum
Kadastrale gegevens	Eigenaar de heer G.H.W. Linders
Kaartblad	52D (1:25.000)
Coördinaten	199.463/379.948 199.433/379.986 199.485/380.018 199.503/379.986
Bevoegde overheid	Gemeente Horst aan de Maas
Deskundige namens de bevoegde overheid	Vestigia
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code)	41239
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Swalmen
Uitvoerders	Econsultancy, Drs. A.H. Schutte en Drs. M. Stiekema
Datum	1-06-2010

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	DOELSTELLING EN METHODIEK	1
	2.1 Onderzoeksvragen	1
	2.2 Methoden	1
3.	RESULTATEN	2
	3.1 Afbakening van het plangebied	2
	3.2 Beschrijving van het huidige gebruik	2
	3.3 Beschrijving van het historische gebruik	2
	3.4 Aardwetenschappelijke gegevens	3
	3.5 Archeologische waarden	3
	3.6 Gespecificeerde archeologische verwachting	6
4.	CONCLUSIES	7
5.	ADVIES	7
	LITERATUUR	8
	BRONNEN	8

BIJLAGE 1: Archeologische en geologische perioden

BIJLAGE 2: Archeologische monumenten

LIJST VAN AFBEELDINGEN

Afbeelding 1	- Locatie van het plangebied
Afbeelding 2	- Detail plangebied
Afbeelding 3	- Kadasterkaart uit 1811/1832
Afbeelding 4	- Geomorfologische kaart
Afbeelding 5	- Bodemkaart
Afbeelding 6	- Archeologische Gegevens Kaart

LIJST VAN TABELLEN

Tabel I.	- Geraadpleegd historisch kaartmateriaal
Tabel II.	- Aardwetenschappelijke gegevens plangebied
Tabel III.	- Archeologische (indicatieve) waarden
Tabel IV.	- Gespecificeerde archeologische verwachting

1. INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van de heer Linders een archeologisch bureauonderzoek en een karterend booronderzoek uitgevoerd voor het plangebied aan de De Steeg (ong.) te Sevenum in de gemeente Horst aan de Maas.

In het plangebied zal nieuwbouw worden gerealiseerd. Het archeologisch onderzoek was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

2. DOELSTELLING EN METHODIEK

2.1 Onderzoeksvragen

Het doel van het bureauonderzoek is om inzicht te verkrijgen in de specifieke archeologische waarden van het plangebied. Hierbij wordt de beschikbare informatie op het vlak van historische geografie, cultuurhistorie, geologie en archeologie bestudeerd. Op basis van deze informatie wordt een gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied opgesteld. Op basis van deze gespecificeerde verwachting wordt een advies gegeven welk is afgestemd op de verwachte bodemverstoring.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen binnen het plangebied uit het verleden? Is er bijvoorbeeld informatie bekend over vroegere ontgrondingen, bodemsaneringen, egalisaties, diepploegen of landinrichting?
- Ligt het plangebied binnen een landschappelijke eenheid, welke vanuit archeologisch oogpunt een specifieke aandachtslocatie kan betreffen (zoals een relatief hoge dekzandkop of -rug, nabij een veengebied, een beekdal)?
- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 1-06-2010. Meegewerkt hebben: drs. A.H. Schutte (senior archeoloog) en drs. M. Stiekema (senior prospector).

2.2 Methoden

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen en normen zoals aangegeven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.1, augustus 2006), vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie, ondergebracht bij de SIKB te Gouda. Voor de uitvoering van het bureauonderzoek gelden de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport weergegeven conform specificatie LS06.¹

Binnen dit onderzoek zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening plangebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01);
- beschrijving van de huidige situatie (LS02);
- beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03);
- beschrijving van bekende archeologische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04);
- opstellen van een gespecificeerde verwachting (LS05).

---

¹ Beschikbaar via www.sikb.nl

3. RESULTATEN

3.1 Afbakening van het plangebied

Het plangebied ligt in Sevenum aan “De Steeg” in de gemeente Horst aan de Maas en heeft een oppervlakte van ongeveer 2.000 m². Het wordt begrensd door de Steeg in het zuidoosten door woningen aan de zuidwestzijde en aan alle andere zijden door akkerland (afbeelding 1 en 2).

Het onderzochte gebied bevindt zich binnen een straal van circa 1000 m rondom het plangebied.

In het plangebied is woningbouw gepland. Hierbij zal een gebied met een oppervlakte van maximaal 2000 m² worden verstoord.

De consequentie van de voorgenomen ingreep is dat eventuele waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52D, 2004 (schaal 1:25.000), bevindt het maaiveld zich op een hoogte van circa 29 m +NAP. Volgens de isohypsenkaart van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO, kaartblad 42, 1995 (schaal 1:50.000) bedraagt het freatisch grondwater ± 25 m +NAP, waardoor het grondwater zich naar verwachting bevindt op ± 3 m -mv.

Vanwege deze diepe grondwaterstand is niet te verwachten dat de toekomstige bebouwing het grondwaterpeil zal beïnvloeden.

3.2 Beschrijving van het huidige gebruik

Het plangebied is momenteel in gebruik als akkerland.

3.3 Beschrijving van het historische gebruik

De historische situatie is op verschillende historische kaarten als volgt:

Tabel I. Geraadpleegd historisch kaartmateriaal

Bron	Periode	Kaartblad	Schaal	Omschrijving plangebied
Kadastrale minuut ²	1811-1832	Sectie G blad 02	1 : 25.000	Bouwland (afbeelding 3)
Militaire topografische kaart (veldminuut) ³	1894	694	1 : 25.000	Bouwland
Grote Historische Provincie Atlas, Limburg	1837-1844	--	1 : 25.000	Bouwland
Grote Historische Atlas van Nederland, deel 4, Zuid-Nederland	1838-1857	--	1 : 50.000	Bouwland
Grote Historische Atlas van Nederland, deel 3, Oost-Nederland	1830-1855	--	1 : 50.000	Bouwland
Bonnekaart	circa 1900	--	1 : 25.000	Bouwland
Topografische kaart	1955	52D	1 : 25.000	Bouwland

Sevenum kent een oude geschiedenis. De eerste vermelding van het kerkdorp Sevenum (Sevenheim) is uit 1317. De uitgang *-heim* wijst zelfs op een vroegmiddeleeuwse oorsprong,

² <http://watwaswaar.nl>

³ <http://watwaswaar.nl>

en de kerk moet al in het begin van de 11^e eeuw hebben bestaan.⁴ Volgens de Kadasterkaart is het plangebied aan het begin van de 19^e eeuw al onderdeel van het akkergebied ten zuiden van het dorp. De weg ten zuiden van het plangebied was in het begin 19^e eeuw reeds aanwezig.⁵ Het stratenpatroon en verkavelingspatroon rond het plangebied is sindsdien niet sterk veranderd.

Overig materiaal dat geraadpleegd is betreft een luchtfoto van het plangebied uit 2005. Op deze luchtfoto is het plangebied in gebruik als bouwland.⁶

3.4 Aardwetenschappelijke gegevens

De volgende aardwetenschappelijke gegevens zijn bekend van het plangebied:

Tabel II. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied

Type gegevens	Gegevensomschrijving
Geologie ⁷	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden.
Geomorfologie ⁸	Dekzandruggen (+/- oud bouwlanddek) (code: 3L5)
Bodemkunde ⁹	Vlakvaaggronden van lemig fijn zand (code: Zn23).

Geologie

Gedurende de laatste ijstijd (het Weichselien: ca. 120.000-10.000 jaar geleden) zijn er door de wind dekzandafzettingen gevormd. Het klimaat was kouder en droger dan nu en de bodem schaars begroeid. Hierdoor kreeg de wind gemakkelijk vat op de ondergrond en werden grote hoeveelheden zand verplaatst die de oudere afzettingen afdekken. Deze dekzanden behoren tot de Formatie van Boxtel (voorheen Twente Formatie)¹⁰ en ze worden in het plangebied tot vlak onder het maaiveld aangetroffen. De dikte van het dekzand kan sterk variëren.

Geomorfologie

Volgens de Geomorfologische kaart van Nederland (1:50.000) ligt in het plangebied dekzandruggen al dan niet met oud bouwlanddek (code: 3L5) (afbeelding 4).

Bodemkunde

Volgens de Bodemkaart van Nederland (1:50.000) ligt in het plangebied vlakvaaggronden van lemig fijn zand (code: Zn23) (afbeelding 5). Deze lemige vlakvaaggronden komen voor met en zonder kleidek (weergegeven met de toevoeging k...). Dit kleidek is het gevolg van overstromingen van beken. In het plangebied ontbreekt het kleidek. Er zijn dus geen holocene rivieren/of beekafzettingen aanwezig.

Algemene Hoogtekaart Nederland (AHN)

De AHN laat zien dat het terrein in westelijke richting geleidelijk omhoog loopt, er is geen sprake van een sterk reliëf.¹¹

3.5 Archeologische waarden

In Tabel III zijn de archeologische (indicatieve) waarden die bekend zijn voor het plangebied en de directe omgeving weergegeven.

⁴ Renes, 1999

⁵ Renes, 1999

⁶ Google Earth

⁷ De Mulder *et al.* 2003

⁸ Alterra 2003

⁹ Stichting voor Bodemkartering 1968

¹⁰ De Mulder *et al.*, 2003

¹¹ www.ahn.nl

Tabel III. Archeologische (indicatieve) waarden

Type gegevens	Gegevensomschrijving
Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)	Hoge indicatieve archeologische waarde
Archeologische Monumenten Kaart (AMK)	Binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied liggen drie AMK-terreinen monument nr. 16543, monument nr. 16544 en monument nr. 16545.
waarnemingen ARCHISII (Archeologisch Informatie Systeem)	Binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied liggen vier waarnemingen, waarnemingsnummers 28603, 28698, 15366 en 27328.
vondstmeldingen ARCHISII	Binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied liggen twee vondstmeldingen, vondstmeldingsnummers 410083 en 413785.
onderzoeksmeldingen ARCHISII	Binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied liggen negen onderzoeksmeldingen 40865, 38550, 38171, 37945, 37239, 25064, 29580, 37063 en 33456.
Cultuurhistorische Waardenkaart provincie Limburg ¹²	Hoge indicatieve archeologische waarde

De ligging van de waarden is weergegeven in afbeelding 6.

Indicatieve archeologische waarde

Volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van Nederland (1:50.000) bevindt het plangebied zich in een gebied met een hoge indicatieve archeologische waarde.

Monumenten rondom het plangebied

Rondom het plangebied liggen een drietal monumenten; het betreffen hier de oude dorpskernen van Sevenum (ten noorden), Steeg (ten zuiden) en Snelkensstraat en Vinkepas. Op de AMK zijn historische dorpskernen en clusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde aangegeven. Dit is op grond van het belang van deze locaties, waar de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 19^e-eeuwse en vroeg 20^e-eeuwse kaarten. Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bedacht dient echter te worden dat de bewoning in de vroege en volle middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet perse hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning.

Waarnemingen rondom het plangebied

Ten westen van het plangebied ligt op een afstand van 425 meter een waarneming uit Vroege Bronstijd – Vroege IJzertijd 2000 – 500 v. Chr. (waarnemingsnummer 28603). Het betreft hier de vondst van een bronzen zwaard die hier waarschijnlijk administratief is geplaatst.

Ten oosten van het plangebied ligt op een afstand van 505 meter een waarneming uit de Romeinse tijd 270 – 450 n. Chr. (waarnemingsnummer 28698). Bij de aanleg van een waterput in 1792 zijn een aantal Romeinse munten gevonden. De waarneming zegt verder dat: "in het moeras onder Helden en Sevenum Romeinse munten gevonden. In het veen werden verschillende Romeinse munten gevonden, en een Gallo Germ. urn met bronzen wapenen."

Ten noordoosten van het plangebied liggen op een afstand van ongeveer 925 meter twee waarnemingen (waarnemingsnummers 15366 en 27328). Waarneming 15366 betreft de melding van een waterput uit de Late Middeleeuwen 1050-1500 n. Chr.) met daarin aardewerk. Waarneming 27328 betreft de resten van de oude kerk van Sevenum uit de vroege tot Late Middeleeuwen (900-1250 n. Chr.) Fiche Loeb in het CAA meldt over dit onderzoek, onder leiding van P.Glazema, het volgende: "Op het grote kerkemplacement te Sevenum, waar van de kerk nog slechts de de sacristie over is, kwamen als oudste resten de oersteenfundamenten van een eenschepig gebouw met recht koor te voorschijn. Deze kerk had een west toren, eveneens van oersteen. De oersteenkerk is vergroot met een veelhoekig mergelkoor dat iets breder

¹² www.limburg.nl

was dan het oude schip. Om deze disharmonie te verhepen heeft men een soort klein dwars-schip aangelegd. In een nog later stadium is het eenbeukige schip vervangen door een drie-beukig, in hoofdzaak van mergel gebouwd. Ook de oude toren kwam bij deze verbouwing in het gedrang en maakte plaats voor een grotere van oersteen. Karakteristiek is, dat men aan de overblijfselen van deze toren geprofileerde oersteen aantreft". Glazema geeft geen dateringen van de oudere bouwfases. Op gezag van de Geïllustreerde Beschrijving van Noord Limburg (de Voorlopige Lijst) wordt een jaartal genoemd: de nieuw gebouwde Westtoren zou vermoedelijk uit 1514 dateren. Evenmin komt daterend vondstmateriaal ter sprake. In deze publicatie wordt melding gemaakt van de vondst van een waterput, die, op het diepste niveau, in de middenas van de verschillende kerken werd aangetroffen. Glazema geeft de volgende beschrijving van de vondst: "De enigszins naar binnen gebogen opening had een diameter van 95 cm. De grootste breedte van de ton bedroeg 1,20 m. Bij het uitgraven van de ton bleek deze een uitgeholde boomstam te zijn van eikenhout. De hoogte bedroeg 1,64 m, de dikte van het hout 10 cm. Elders is de put als een restant van een doopbekken aangemerkt."

Vondstmeldingen rondom het plangebied

Ten oosten van het plangebied ligt op een afstand van 840 meter twee vondstmeldingen (vondstmeldingsnummers 410083 en 413785). Vondstmelding 410083 betreft enkele oppervlaktevondsten, aardewerk uit de Late Middeleeuwen (1250-1500 n. Chr.) en Nieuwe tijd (1500-1800 n. Chr.) en een stuk onbewerkt verbrand vuursteen, die aangetroffen zijn op een perceel bouwland tijdens een veldonderzoek. Het zijn losse vondsten, zonder dat er sprake is van een concentratie. De vondsten bevinden zich op een dun plaggendek en een veldpodzol. Vondstmelding 410083 betreft de melding van een proefsleuvenonderzoek maar vermeld geen resultaten.

In het verleden uitgevoerde archeologische onderzoeken rondom het plangebied

Ten noorden van het plangebied is op een afstand van 500 meter in mei 2010 een archeologisch onderzoek (onderzoeksnummer 40865) in de vorm van een booronderzoek uitgevoerd door Archeopro. De resultaten van dit onderzoek staan nog niet vermeld in ARCHIS.

Ongeveer 230 meter ten noordwesten van het plangebied is in januari 2010 een archeologisch onderzoek uitgevoerd (onderzoeksnummer 38550) in de vorm van een booronderzoek door ADC Archeoprojecten. De resultaten van dit onderzoek staan nog niet vermeld in ARCHIS.

Op 615 meter ten noordwesten van het plangebied is in 2009 een archeologisch onderzoek uitgevoerd (onderzoeksnummer 38171) in de vorm van een booronderzoek door het ARC. Uit dit onderzoek bleek dat de bodem van het plangebied verstoord is. Dit booronderzoek is voraafgegaan door een bureauonderzoek door Econsultancy (onderzoeksnummer 37945). Uit dit onderzoek kwam het advies voor het verkend booronderzoek naar voren dat is uitgevoerd door het ARC.

Ten oosten van het plangebied is op een afstand van 815 meter een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Becker Van de Graaf (onderzoeksnummer 37239). Uit het onderzoek is afgeleid dat op basis van de verstoringen het waarschijnlijk niet mogelijk is een prehistorische (IJzertijd) plattegrond te verkrijgen. Op basis hiervan was het advies om geen archeologisch vervolgonderzoek uit te laten voeren.

Op 990 meter ten oosten van het plangebied heeft ADC Archeoprojecten een booronderzoek uitgevoerd (onderzoeksnummer 25064). ADC ArcheoProjecten adviseerde om, indien de bodem in het zuidoosten van het plangebied zal worden verstoord daar een inventariserend veldonderzoek uit te voeren door middel van het aanleggen van proefsleuven, teneinde gaafheid, omvang, datering en conservering van archeologische resten te onderzoeken. Indien er op de dekzandrug nederzettingssporen worden aangetroffen moet er rekening worden gehouden met het voorkomen van archeologische (punt)vondsten in het aangrenzende beekdal. Omdat het voor het westelijke deel van het plangebied niet geheel duidelijk is of de bodem hier door menselijk handelen verstoord is of dat

het natuurlijke afzettingen betreft, is geadviseerd om in de westelijke helft van het plangebied ook twee proefsleuven haaks op de beekdalglooiing (in noordwest-zuidoostelijke richting) aan te leggen.

Econsultancy heeft op ongeveer 920 meter ten oosten van het plangebied een bureauonderzoek uitgevoerd (onderzoeksnummer 29580). Econsultancy bv adviseerde om een inventariserend veldonderzoek uit te voeren door middel van een verkennend booronderzoek, teneinde de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting aan te vullen en te toetsen.

Bilan heeft zo'n 950 meter ten zuidoosten van het plangebied een bureauonderzoek uitgevoerd (onderzoeksnummer 37063). Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is geadviseerd om voorafgaand aan bodemversturende activiteiten een verkennend booronderzoek uit te voeren om een beter inzicht te krijgen in het bodemtype en de intactheid van het bodemprofiel.

Ten zuiden van het plangebied, op een afstand van 350 meter, is door Archeopro een booronderzoek uitgevoerd (onderzoeksnummer 33456). De resultaten van het onderzoek gaven geen aanleiding om archeologisch vervolgonderzoek te adviseren. Evenmin zijn tijdens het onderzoek archeologische resten aangetroffen waarmee tijdens de verdere planvorming of bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden rekening zou moeten worden gehouden.

3.6 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is de volgende gespecificeerde verwachting opgesteld:

Uit de landschappelijke ligging in een gebied met dekzandruggen blijkt dat het plangebied vanaf het Neolithicum voor geschikt is geweest voor landbouwers. Vanwege het beperkt aantal archeologische waarnemingen uit de omgeving van het plangebied is het lastig om een landschappelijke analyse voor archeologische vindplaatsen in de directe omgeving van het plangebied te maken.

In het algemeen kan gesteld worden dat op de centrale delen van dekzandruggen over het algemeen voornamelijk archeologische resten uit de Bronstijd - Nieuwe tijd worden aangetroffen, terwijl archeologische resten uit het Laat-Paleolithicum - Neolithicum meer langs en in de beekdalen en langs vennen worden aangetroffen.

In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van de resten is voor Vroege Prehistorie en Neolithicum laag en middelhoog voor de perioden Bronstijd tot en met Nieuwe tijd (zie tabel IV). De verwachtingswaarde is gebaseerd op de landschappelijke ligging, te samen met het grondwaterniveau en archeologische en historische gegevens. De archeologische resten worden direct aan of onder het maaiveld verwacht. De vondstenlaag wordt verwacht in de eerste 30 cm beneden het maaiveld. Archeologische sporen (uitgezonderd diepe paalsporen en waterputten) worden binnen 50 cm beneden het maaiveld verwacht. De archeologische resten bestaan hoofdzakelijk uit aardewerk- of vuursteenstrooiingen. Organische resten en bot zullen door de relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Het complextype en de omvang kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens.

Tabel IV. Gespecificeerde archeologische verwachting

Archeologische periode	Gespecificeerde verwachting	Te verwachten resten en/of sporen	Relatieve diepte t.o.v. het maaiveld
(Laat) Paleolithicum	laag	vuursteenstrooiingen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor
Mesolithicum	laag	vuursteenstrooiingen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor

Neolithicum	laag	akkerlaag en/of nederzettingssporen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, vuursteenstrooiingen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen, houtskool en gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor
Bronstijd	middelhoog	akkerlaag en/of nederzettingssporen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, vuursteenstrooiingen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen, metaalresten, houtskool, botresten en gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor
IJzertijd	middelhoog	akkerlaag en/of nederzettingssporen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, metaalresten, glasresten, houtskool, botresten en gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor
Romeinse tijd	middelhoog	akkerlaag en/of nederzettingssporen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, metaalresten, glasresten, houtskool, botresten en gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor
Middeleeuwen	middelhoog	akkerlaag en/of nederzettingssporen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, metaalresten, glasresten, houtskool, botresten en gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor
Nieuwe tijd	middelhoog	bewoningssporen van een boerenerf: kleine fragmenten aardewerk, metaalresten, glasresten, houtskool, botresten, organische resten en gebruiksvoorwerpen	direct onder de bouwvoor

4. CONCLUSIES

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is er bekend over bodemversturende ingrepen binnen het plangebied uit het verleden? Is er bijvoorbeeld informatie bekend over vroegere ontgroningen, bodemsaneringen, egalisaties, diepploegen of landinrichting?
Het plangebied is in ieder geval de afgelopen 200 jaar al in gebruik als bouwland. Er is voor het plangebied niets bekend over eventuele bodemversturende ingrepen die in het verleden kunnen zijn uitgevoerd.
- Ligt het plangebied binnen een landschappelijke eenheid, welke vanuit archeologisch oogpunt een specifieke aandachtslocatie kan betreffen (zoals een relatief hoge dekzandkop of -rug, nabij een veengebied, een beekdal)?
Het plangebied ligt in een gebied met dekzandruggen. Het plangebied en de omgeving ervan, zal vanaf de Bronstijd een gunstige ligging hebben gehad voor landbouwers.
- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?
In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van de resten is voor een aantal perioden laag, Vroege Prehistorie en Neolithicum, en middelhoog voor de perioden Bronstijd tot en met Nieuwe tijd.

5. ADVIES

Econsultancy adviseert om een inventariserend veldonderzoek uit te voeren door middel van een verkennend booronderzoek, teneinde de op basis van het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting aan te vullen en te toetsen. Tevens dient het verkennend booronderzoek om een betrouwbaar beeld te krijgen van de gaafheid van de bodem.

LITERATUUR

Alterra, 2003: *Digitale Geomorfologische kaart van Nederland*, schaal 1:25.000

Mulder, E.F.J. de, Geluk, M.C., Ritsema, I.L., Westerhoff, W.E., Wong, T.E. 2004: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Renes, J. 1999: *Landschappen van Maas en Peel. Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg*. Eisma, Leeuwarden.

Stichting voor Bodemkartering, 1964: Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad kaartblad 52 West Venlo.

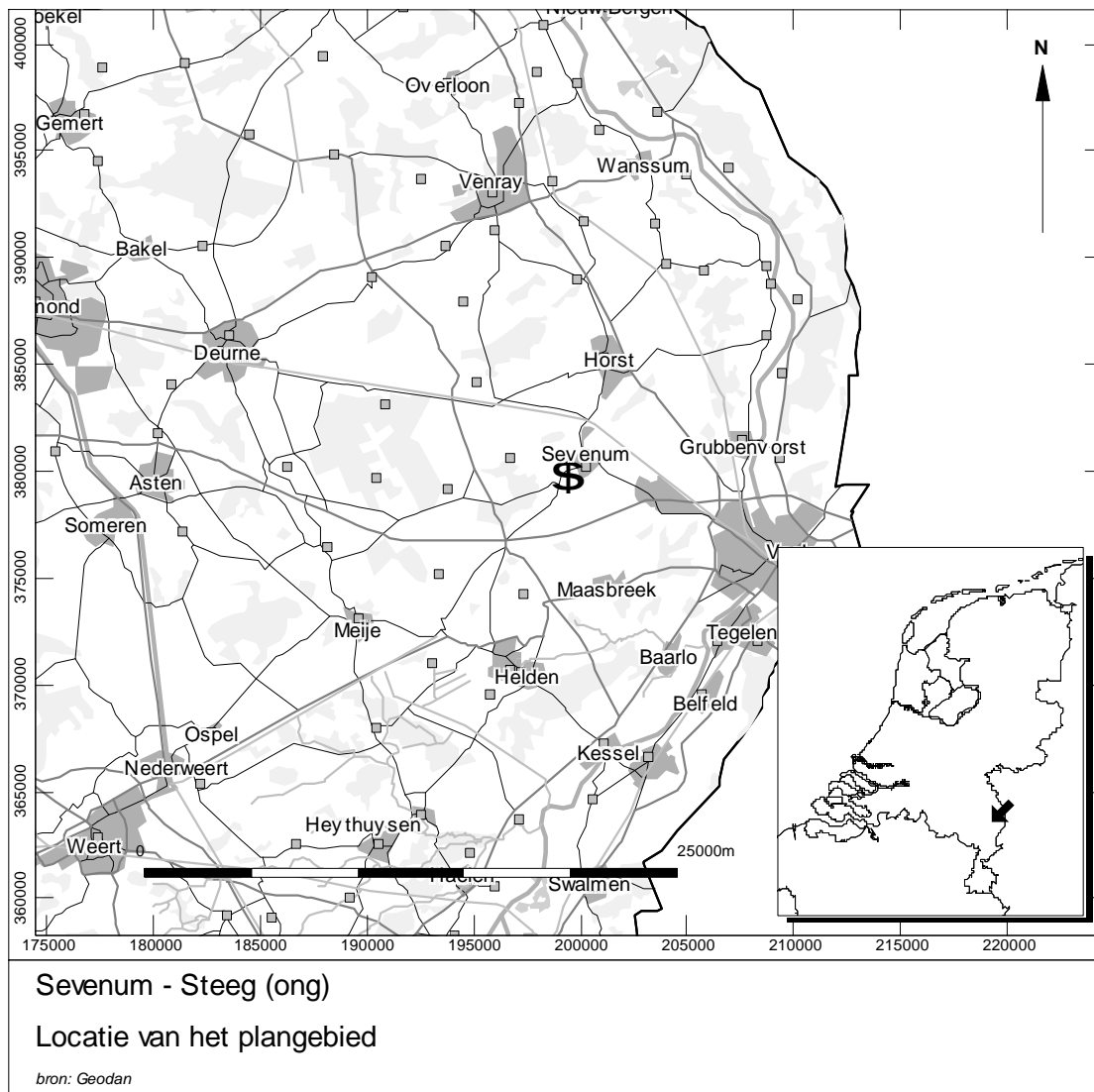
BRONNEN

Archeologisch informatiesysteem Archis2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort. <http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>

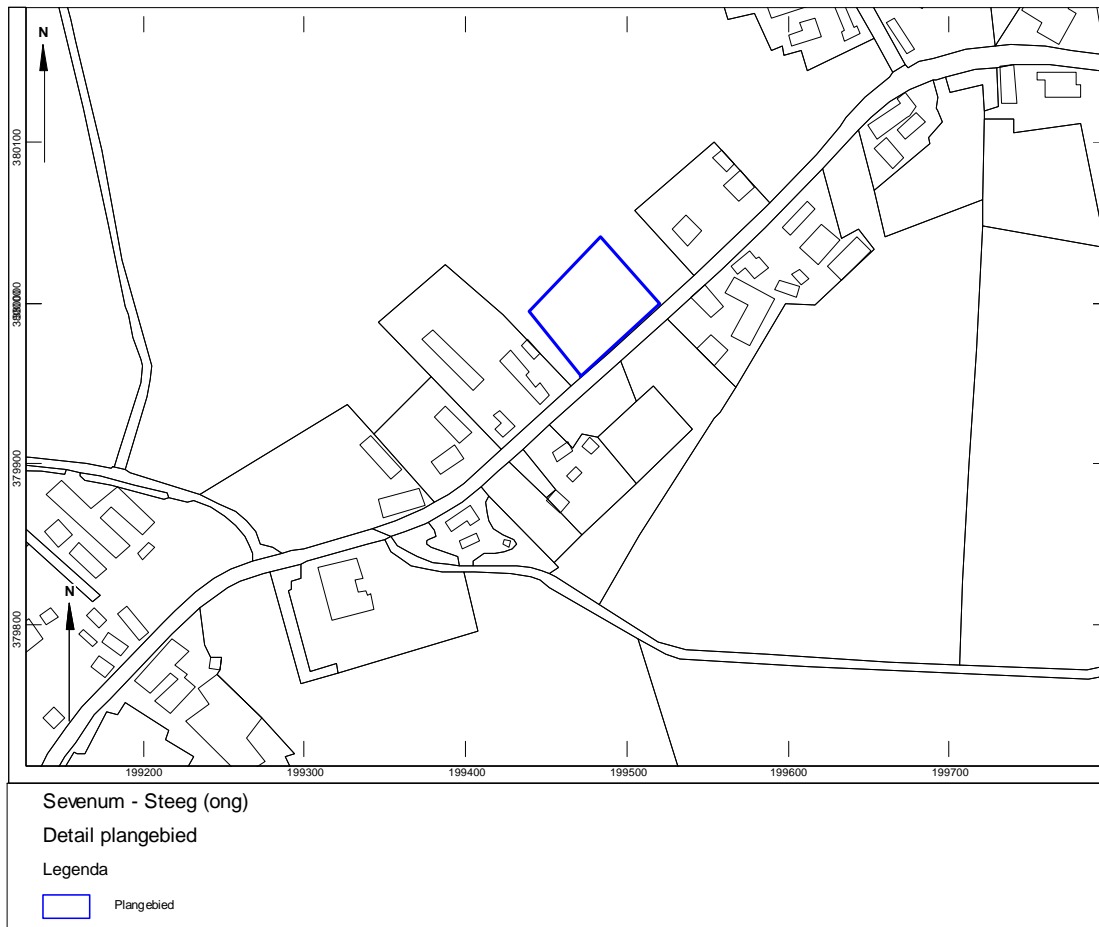
Archeologische Monumentenkaart (AMK), Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort. <http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>

Wat Was Waar; internetsite, juni 2010.
<http://watwaswaar.nl>

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Afbeelding 4

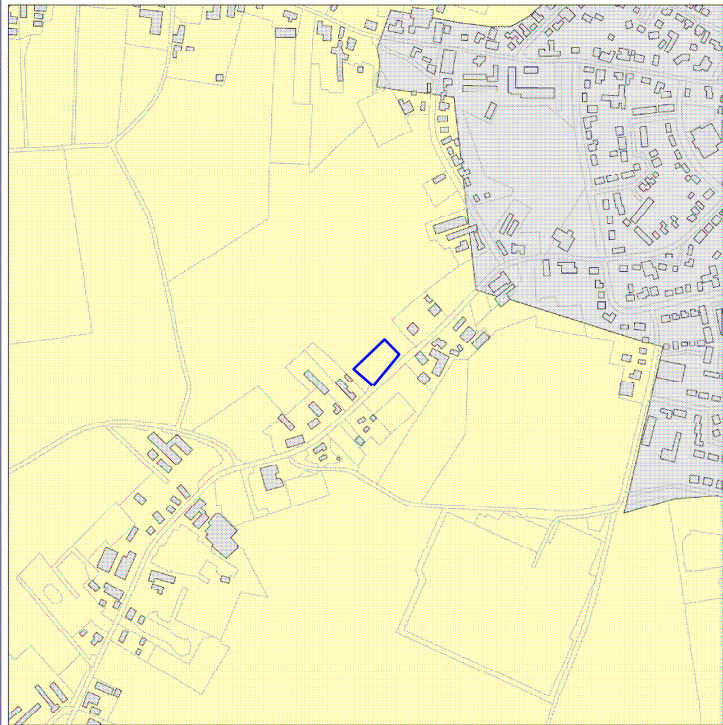
Geomorfologische kaart

De Steeg te Sevenum

200011 / 380530

03-06-2010

drs. bc. A.H. Schutte

198932 / 379451

Het plangebied is blauw omlijnd. Bron: ARCHIS2

Afbeelding 5

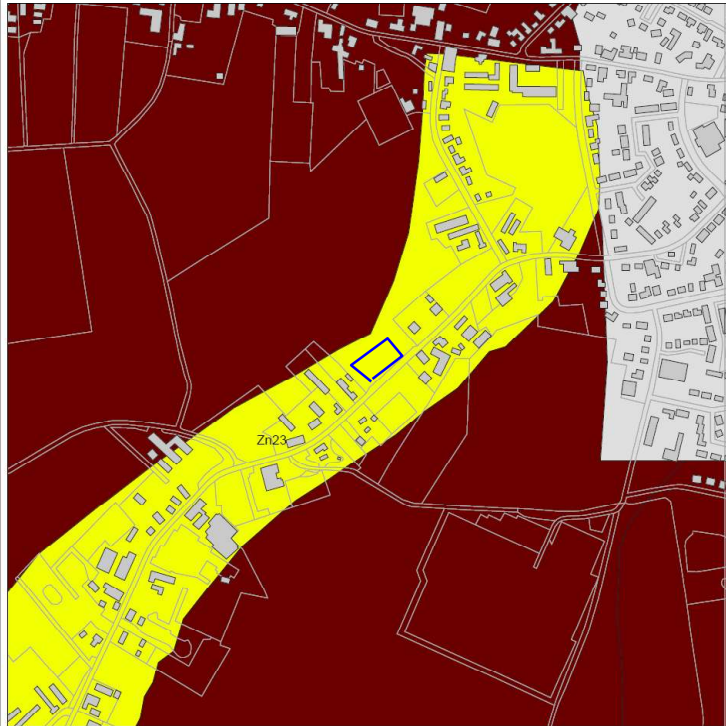
Bodemkaart

De Steeg te Sevenum

200011 / 380530

03-06-2010

drs. bc. A.H. Schutte

198932 / 379451

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- BODEM ((c)Alterra)**
  - Associaties
  - Brikgronden
  - Bebouwing
  - Dijk, bovenlandstrook
  - Dikke eerdgronden
  - Fluviatile atz ouder pleistocene
  - Groeve, gegraven, mijnsjort
  - Kalksteenververingsgronden
  - Oude rivierkleigronden
  - Overige oude kleigronden
  - Ondiepe keileemgronden
  - Leemgronden
  - Zeekleigronden
  - Mariene atz ouder pleistocene
  - Niet-gerijpte minerale gronden
  - Oude bewoningsplaatsen
  - Rivierkleigronden
  - Kalkh lutumarme gronden
  - Veengronden
  - Moerige gronden
  - Water, moeras
  - Podzolgronden
  - Kalkloze zandgronden
  - Kalkhoudende zandgronden

0 100 m

N

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Het plangebied is blauw omlijnd. Bron: ARCHIS2

Afbeelding 6

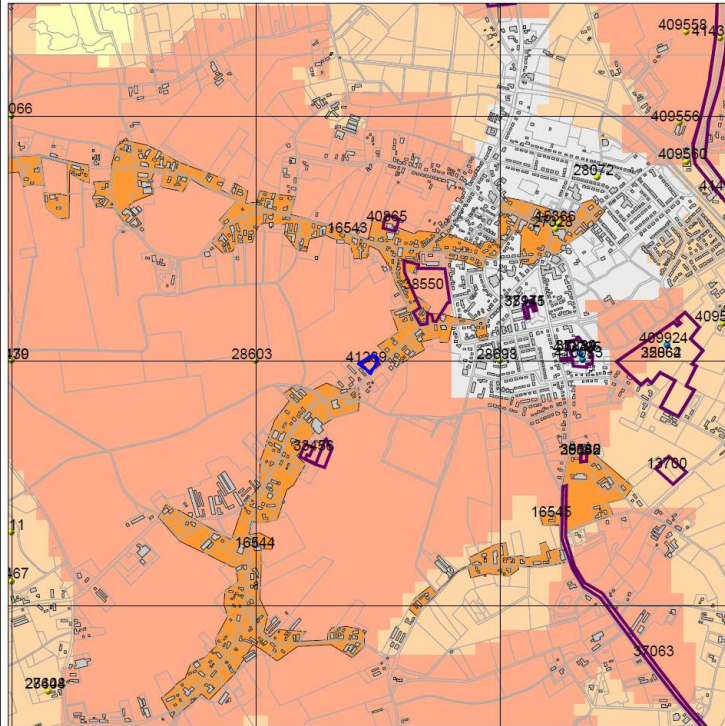
Archeologische Gegevens Kaart

De Steeg te Sevenum

200945 / 381463

03-06-2010

drs. bc. A.H. Schutte

197986 / 378504

Legenda

- GRID_1KM
- ONDERZOEKSMELDINGEN
- WAARNEMINGEN
- VONDSMELDINGEN
- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)

MONUMENTEN

- archeologische betekenis
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd

IKAW

- zeer lage trefkans
- lage trefkans
- middelhoge trefkans
- hoge trefkans
- lage trefkans (water)
- middelhoge trefkans (water)
- hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd

0 500 m

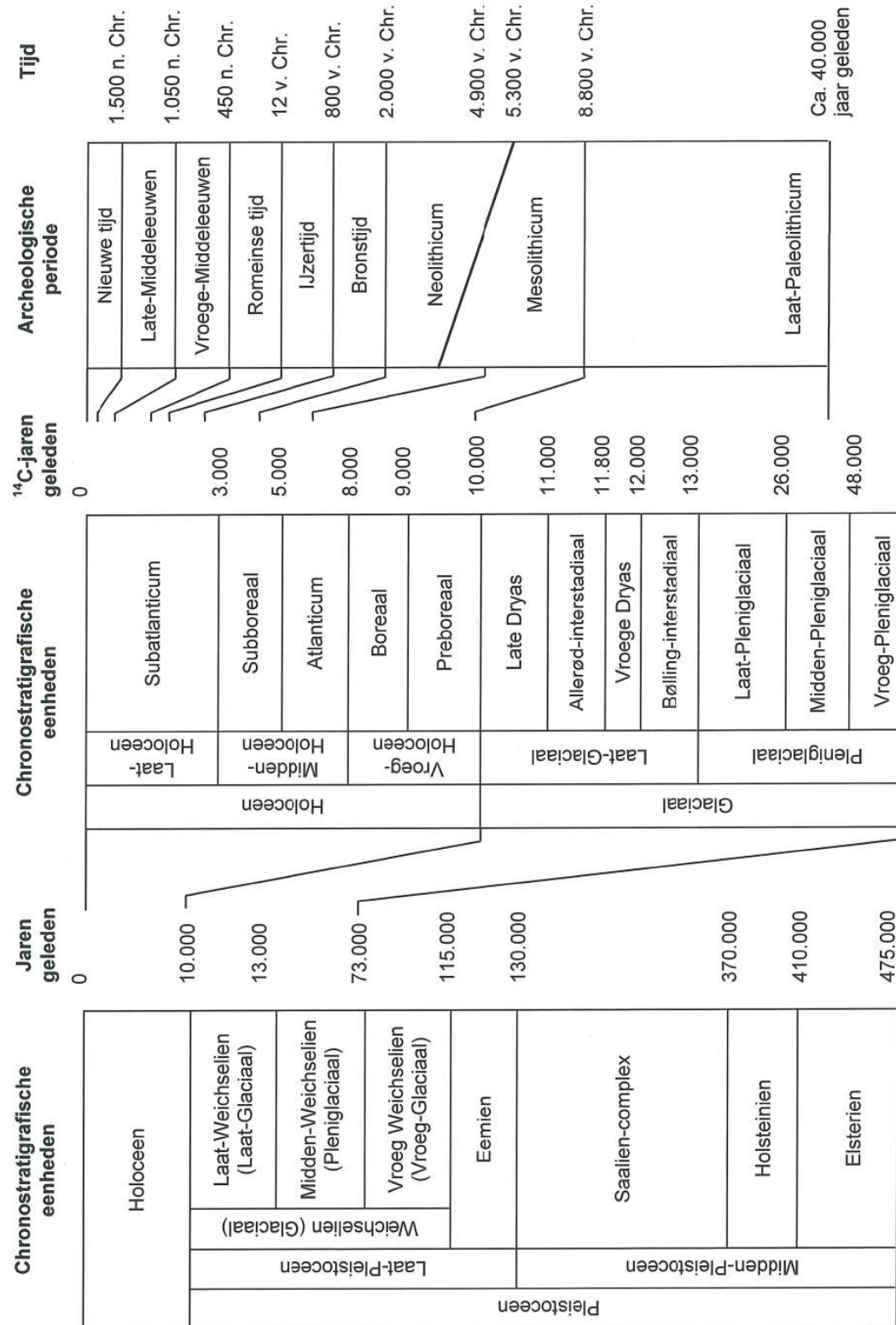
N

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Het plangebied is blauw omljnd. Bron: ARCHIS2

Bijlage 1 Archeologische en geologische perioden

Bijlage 2 Archeologische monumenten

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	16543	Oppervlakte:	336.386 m2
CMA-nr:	52G - 039		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	Sevenum		
Plaats:	Sevenum		
Gemeente:	Sevenum		
Provincie:	Limburg		
Coördinaten:	199389 / 380512		
Terreinbeheerder:	Diverse eigenaren		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Middeleeuwen laat	Nieuwe tijd

Beschrijving

Oude dorpskern van Sevenum

Op de AMK zijn historische dorpskernen en clusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde aangegeven. Dit is op grond van het belang van deze locaties, waar de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 19e-eeuwse en vroeg 20e-eeuwse kaarten. Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bedacht dient echter te worden dat de bewoning in de vroege en volle middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet perse hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning.

Literatuur

Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1992, in: Grote Historische Provincie Atlas 1837-1844 Limburg

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	16544	Oppervlakte:	284.258 m2
CMA-nr:	52D - 010		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	Steeg		
Plaats:	Steeg		
Gemeente:	Sevenum		
Provincie:	Limburg		
Coördinaten:	199011 / 379228		
Terreinbeheerder:	Diverse eigenaren		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Middeleeuwen laat	Nieuwe tijd

Beschrijving

Cluster oude bebouwing Steeg

Op de AMK zijn historische dorpskernen en clusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde aangegeven. Dit is op grond van het belang van deze locaties, waar de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 19e-eeuwse en vroeg 20e-eeuwse kaarten. Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bedacht dient echter te worden dat de bewoning in de vroege en volle middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet perse hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning.

Literatuur

Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1992, in: Grote Historische Provincie Atlas 1837-1844 Limburg

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	16545	Oppervlakte:	105.361 m2
CMA-nr:	52G - 040		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	Snelkensstraat; Vinkepas		
Plaats:	Sevenum		
Gemeente:	Sevenum		
Provincie:	Limburg		
Coördinaten:	200222 / 379351		
Terreinbeheerder:	Diverse eigenaren		
Onderzoek:	Onderzoeksnr 24073, Archeologisch: booronderzoek, gereedgemeld op 12-12-2008		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Middeleeuwen laat	Nieuwe tijd
Nederzetting, onbepaald	Middeleeuwen laat	Nieuwe tijd

Beschrijving

Cluster oude bebouwing Snelkensstraat en Vinkepas (Sevenum)

Op de AMK zijn historische dorpskernen en clusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde aangegeven. Dit is op grond van het belang van deze locaties, waar de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 19e-eeuwse en vroeg 20e-eeuwse kaarten. Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bedacht dient echter te worden dat de bewoning in de vroege en volle middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet perse hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning.

Literatuur

Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1992, in: Grote Historische Provincie Atlas 1837-1844 Limburg
 Nederpelt, S. & J. Huizer 2008 Sevenum, Vinkepas. Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek., in: ADC-rapport 1598
 Brijker, J.M. 2008 Archeologisch bureauonderzoek Vinkepas te Sevenum, gemeente Sevenum, in: Econsultancy rapport 08061413
 Dijk, X.C.C. van 2005 Vinkepas te Sevenum, gemeente Sevenum. Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek., in: RAAP-notitie 1321

**Een verkennend archeologisch
inventariserend veldonderzoek door
middel van boringen aan De Steeg te
Sevenum, gemeente Horst aan de Maas
(L)**

W.J.F. Thijs & A.H. Schutte

ARC-Rapporten 2010-142

Geldermalsen
2010
ISSN 1574-6887

Colofon

Een verkennend archeologisch inventariserend veldonderzoek door
middel van boringen aan De Steeg te Sevenum, gemeente Horst aan de
Maas (L)

ARC-Rapporten 2010-142
ARC-Projectcode 2010/388

Tekst

W.J.F. Thijs & A.H. Schutte

Afbeeldingen

W.J.F. Thijs & A.H. Schutte

Redactie

A.J. Wullink

Beheer en plaats van documentatie

Archaeological Research & Consultancy

Versie 1.1, 22 juni 2010

Autorisatie — A. Ufkes

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 2010

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

---

Projectgegevens

Projectnaam	Sevenum, De Steeg
Projectcode	2010/388
CIS-code	41239
Projectleider	ir. W.J.F. Thijs
Contact	0345-620102, w.thijs@arcbv.nl
Opdrachtgever	Econsultancy Swalmen, drs. A.H. Schutte
Contact	0475-504961, schutte@econsultancy.nl
Bevoegd gezag	Gemeente Horst aan de Maas, dhr. D. Bolhuis
Contact	Tel: 077-4779538, d.bolhuis@horst.nl
Toetsing	Vestigia, R. van Heeringen
Contact	033-2779200, r.vanheeringen@vestigia.nl

Locatiegegevens

Toponiem	De Steeg
Plaats	Sevenum
Gemeente	Horst aan de Maas
Provincie	Limburg
Kaartblad	52D
RD-coördinaten	N: 199485/380018 O: 199433/379986 Z: 199503/379986 W: 199463/379948
Oppervlakte	Ca. 0.2 ha

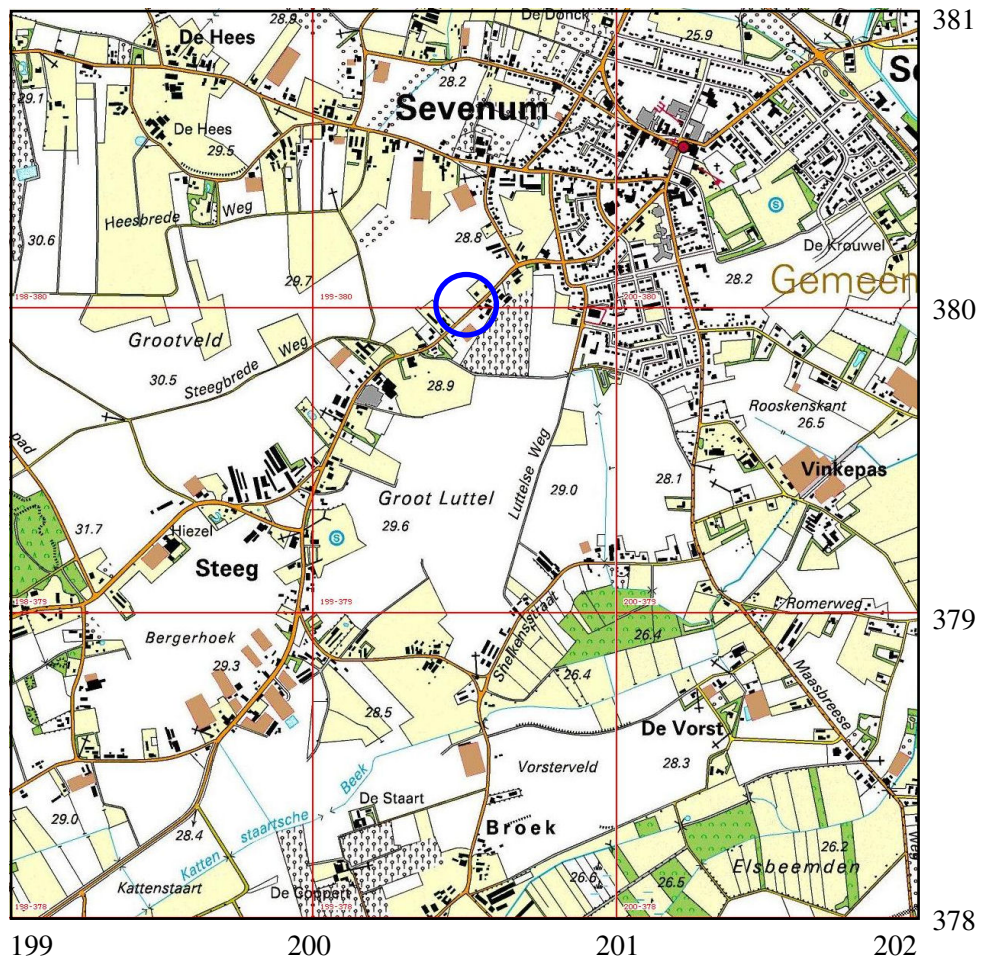

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden.
Geomorfologie	Dekzandruggen (+/- oud bouwlanddek)
Bodem	Vlakvaaggronden van lemig fijn zand.
Historische situatie	De onderzoekslocatie is altijd in gebruik geweest als akkerland.
Archeologische verwachting	Middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen uit alle perioden

---

Afbeelding 1 Topografische kaart van de onderzoekslocatie en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van Econsultancy uit Swalmen heeft ARC een verkennend archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van boringen uitgevoerd aan de Steeg te Sevenum in de gemeente Horst aan de Maas (afb. 1). Aanleiding tot dit onderzoek vormt de realisatie van twee nieuwe huizen met bijbehorende infra binnen het plangebied. Hierbij zal een gebied met een oppervlakte van maximaal 2000 m² worden verstoord. De precieze verstoringsdiepte was op het moment van schrijven van dit rapport nog niet bekend. Voor de realisatie van de bouwplannen dient een bestemmingsplanwijziging plaats te hebben Conform de Wet op de archeologische monumentenzorg dient het plangebied eerst te worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden. Het veldwerk is uitgevoerd op 4 juni 2010 door drs. M. Stiekema en drs. A.H. Schutte van Econsultancy. Het veldwerk stond onder leiding van dhr. A.J. Wullink van ARC bv. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.1).

1.2 Onderzoeksgeschiedenis

In juni 2010 is een bureau-onderzoek verricht door Econsultancy¹. Het archeologisch verwachtingsmodel uit het bureau-onderzoek vormt het uitgangspunt voor dit inventariserend veldonderzoek en is hieronder weergegeven.

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is de volgende gespecificeerde verwachting opgesteld:

Uit de landschappelijke ligging in een gebied met dekzandruggen blijkt dat het plangebied vanaf het Neolithicum geschikt is geweest voor landbouwers. Vanwege het beperkt aantal archeologische waarnemingen uit de omgeving van het plangebied is het lastig om een landschappelijke analyse voor archeologische vindplaatsen in de directe omgeving van het plangebied te maken. Uit de landschappelijke ligging blijkt dat het plangebied vanaf het Laat-Paleolithicum gunstig is geweest voor jagers-verzamelaars en vanaf het Neolithicum voor landbouwers. Verwacht wordt dat, op basis van de gegevens van de bodemkaart, het plangebied op vlakvaaggronden van lemig fijn zand ligt. Het plangebied is daarmee geschikt voor bewoning. In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van de resten is voor Vroege Prehistorie en Neolithicum laag en middelhoog voor de perioden Bronstijd tot en met Nieuwe tijd. De verwachtingswaarde is gebaseerd op de landschappelijke ligging, te samen met het grondwaterniveau en archeologische en historische gegevens. De archeologische resten worden direct aan of onder het maaiveld verwacht. De vondstenlaag wordt verwacht in de eerste 30 cm beneden het maaiveld. Archeologische sporen (uitgezonderd diepe paalsporen en waterputten) worden binnen 50 cm beneden het maaiveld verwacht. De archeologische resten bestaan hoofdzakelijk uit aardewerk- of vuursteenstroomingen. Organische resten en bot zullen

¹Schutte, A.H., 2010: Archeologisch bureauonderzoek De Steeg te Sevenum in de gemeente Horst aan de Maas, Econsultancy Rapport 10033238 (conceptversie)

door de relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Het complextypen en de omvang kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens. De kans op nog in situ aanwezige archeologische resten is afhankelijk van tot welke diepte de bodem geroerd is.

1.3 Doel van het inventariserend veldonderzoek

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) dient ertoe het in het bureau-onderzoek voorgestelde verwachtingsmodel te verifiëren en met veldwaarnemingen te completeren. Het IVO bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Het verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Het karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden aanwezig zijn. Het waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten.

1.4 Werkwijze

Het IVO is uitgevoerd als een verkennend booronderzoek. Hiertoe zijn met behulp van een edelmanboor met een diameter van 7 cm op het onderzoeksterrein vijf boringen geplaatst tot maximaal 120 cm –mv. De boringen zijn, rekening houdend met de toekomstige nieuwbouw, verspreid over het terrein gezet om een juiste, algehele indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen. De locatie van de boringen is bepaald met behulp van GPS. De boorkernen zijn zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies konden worden beschreven en opgemeten. Het opgeboorde materiaal is doorzocht op de aanwezigheid van archeologische resten. Vervolgens is de bodemopbouw per boring beschreven en is er gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaardbeschrijvingsmethode.

2 Resultaten inventariserend veldonderzoek

De locatie van de boringen is weergegeven in afbeelding 2. De resultaten van het verkennend booronderzoek zijn opgenomen in bijlage 1. In alle boringen werden matig fijne zanden aangetroffen. Boringen 1, 3, 4 en 5 hadden onder de bouwvoor een A/C horizont van zo'n 30–50 cm dik bestaande uit lichtgrijs zwak siltig zand. Hieronder is tot 120 cm –mv het oorspronkelijke moedermateriaal, de C-horizont, aangetroffen. In de C-horizont zijn vanaf een diepte van 0,6 m –mv roestvlekken aangetroffen. Deze roestvlekken markeren de zogenaamde gley-zone (Cg-horizont), het niveau waarbinnen de grondwaterspiegel fluctueert.

In boring 2 is geen A/C-horizont aangetroffen en ligt de Ap-horizont direct op de C-horizont. Hier is een intacte vlakvaaggrond aangetroffen. De matig fijne zanden op de locatie behoren tot de eolisch afgezette dekzanden (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden). Door de afwezigheid van gelaagdheid gaat het waarschijnlijk om Jonge Dekzanden, afgezet in het Laat-Glaciaal. In alle vier van de vijf boringen is de bodem tot in de oorspronkelijke C-horizont vergraven. De

verstoringdiepte bedraagt minimaal 60 cm onder maaiveld. Het bodemprofiel van boring 2 is niet vergraven.

In de boringen zijn, op een stukje baksteen in de verstoorde A/C-horizont van boring 4, geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het gaat hier echter om een verkennend bodemonderzoek, dat zich richt op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden en niet zo zeer op het onderzoeken op de aanwezigheid van archeologische vondsten en/of sporen.

3 Samenvatting en conclusie

Volgens het bureau-onderzoek door Econsultancy ligt de locatie op dekzandruggen waarin vlakvaaggronden in lemig fijn zand zijn gevormd. Aan weerszijden van de vlakvaaggronden rondom de Steeg komen hoge enkeerdgronden voor. De bodems hebben volgens de IKAW een hoge trefkans op het voorkomen van archeologische resten vanaf het Laat-Paleolithicum. Er zijn in de omgeving sporen van menselijke activiteit aangetroffen vanaf de Bronstijd tot in de Nieuwe tijd.

Het verkennend inventariserend booronderzoek heeft aangetoond dat de locatie inderdaad vlakvaaggronden aanwezig zijn. De bodem is op het grootste deel van het plangebied tot in de C-horizont vergraven, tot een diepte variërend tussen 60–80 cm –mv.

Doordat het oorspronkelijke bodemprofiel tot 60 à 80 cm is vergraven, mag worden geconcludeerd dat het archeologisch niveau direct onder de bouwvoor waarschijnlijk grotendeels is verstoord.

4 Aanbeveling

Gezien de geringe kans op intacte archeologische resten en/of sporen binnen de onderzoekslocatie zijn er geen bezwaren tegen de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie. Geadviseerd wordt dan ook om de onderzoekslocatie vrij te geven. De archeologische meldingsplicht blijft echter bestaan. Mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dan dient dit direct aan het bevoegd gezag, de gemeente Horst aan de Maas, te worden gemeld. Het is aan het bevoegd gezag om op basis van onderhavig rapport een selectiebesluit te nemen.

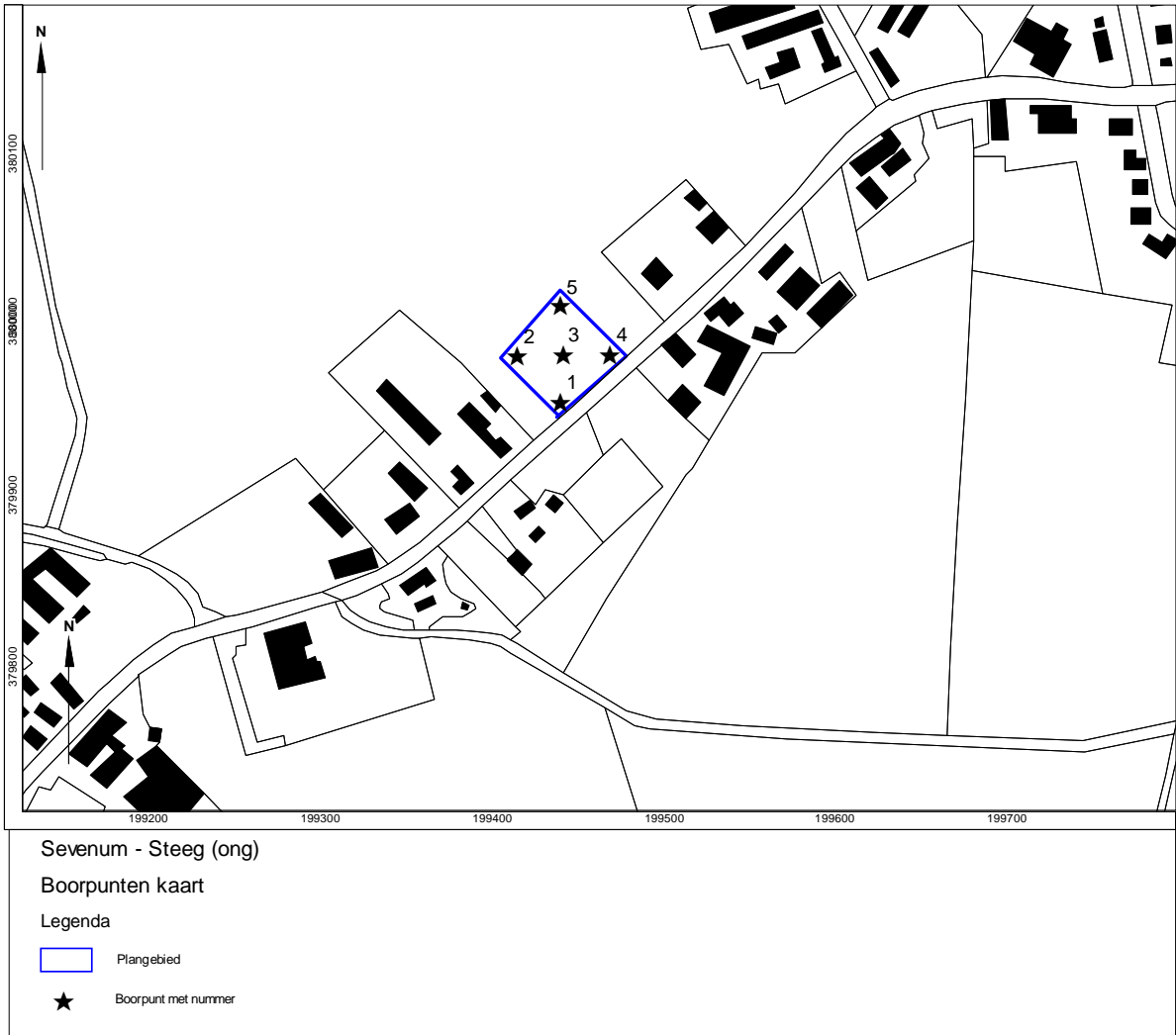
Literatuur

Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.

Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0*. Amersfoort.

Mulder, E.F.J. de et al., 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

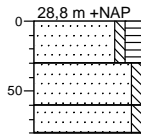

Afbeelding 2 Boorpuntenkaart. Door: A.H.Schutte.

Bijlage 1 Boorprofielen

Boring: 1

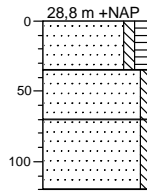
X: 199481
Y: 379971

0	akker
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donkergrijs, Ap-horizont
30	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, bruingrijs, A/C-horizont, verstoord
60	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig gleyhoudend, lichtbruin, Cg-horizont
80	
120	

Boring: 2

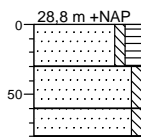
X: 199456
Y: 379997

0	akker
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donkergrijs, Ap
35	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, C
70	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig gleyhoudend, bruingrijs, Cg
120	

Boring: 3

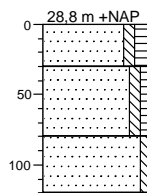
X: 199483
Y: 379998

0	akker
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donkergrijs, Ap-horizont
30	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, bruingrijs, A/C-horizont, verstoord
60	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig gleyhoudend, lichtbruin, Cg-horizont
80	
120	

Boring: 4

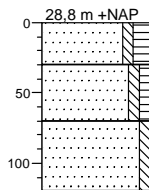
X: 199481
Y: 380027

0	akker
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donkergrijs, Ap
30	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, baksteen, antropogeen, grijsbruin, A/C verstoord
80	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, gley, lichtbruin, Cg
120	

Boring: 5

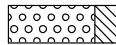
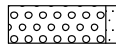
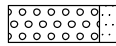
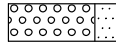
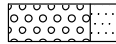
X: 199510
Y: 379998

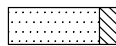
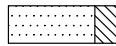

0	akker
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, antropogeen, donkergrijs, Ap
30	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, A/C verstoord
70	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, gley, lichtbruin, Cg
120	

Legenda (conform NEN 5104)

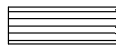

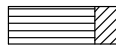

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleiig
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

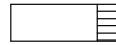
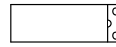
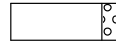

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

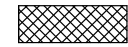
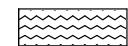
p.i.d.-waarde

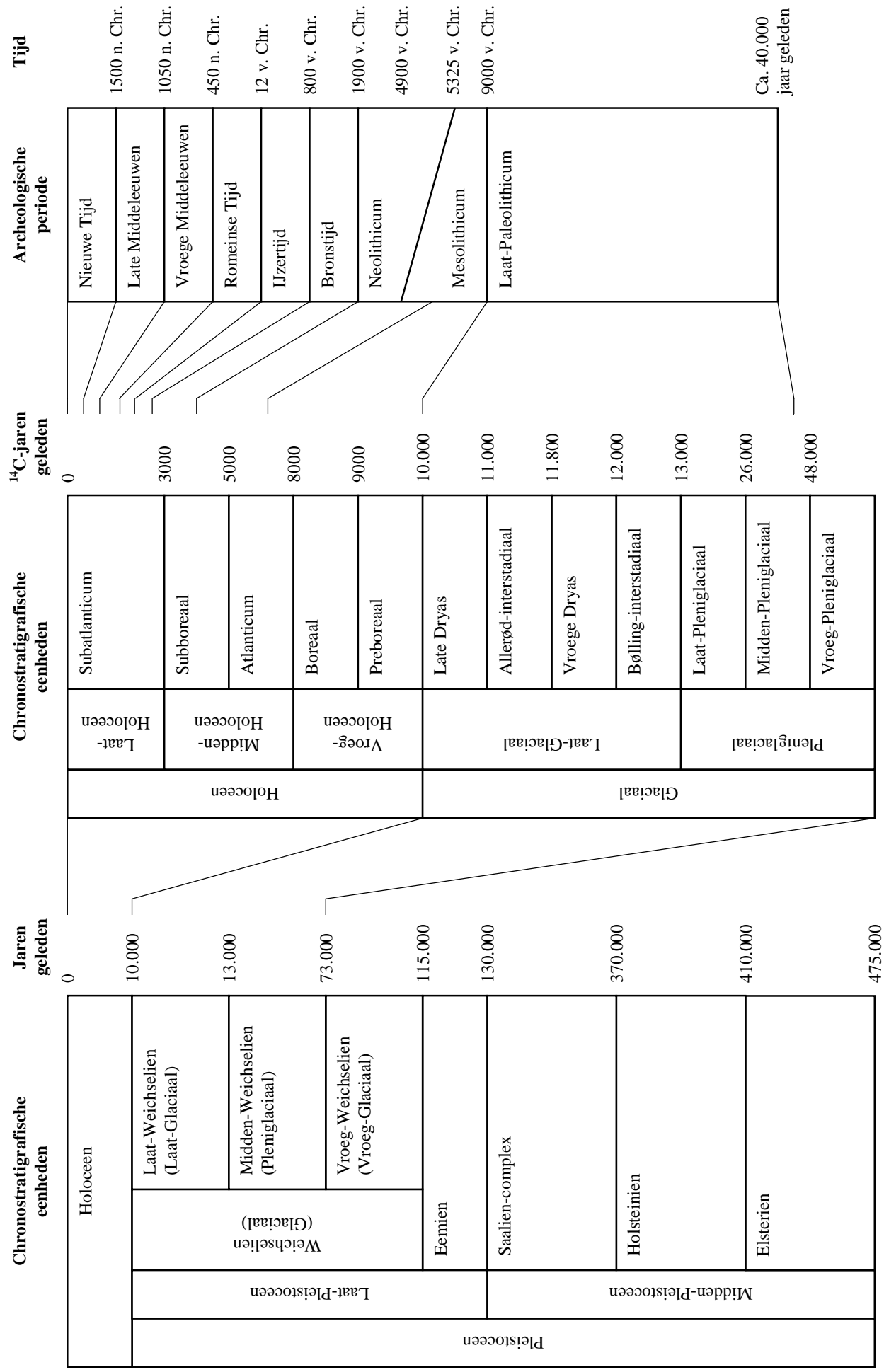
	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroerd monster

overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand
	slib
	water

Bijlage 2 Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.